

Mihai-Leonard Duduman: Metodologia Cercetării Științifice în Silvicultură - Volumul 1 - Editura Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, 2023. 151p. ISBN 978-973-666-782-4

Avem, în sfârșit, primul volum al unui curs de metodologia cercetării științifice, adresat studenților de la programele de studii universitare (licență, masterat și doctorat). Nu este rezultatul vreoi conclav științific care să fi ajuns la consens în ceea ce privește liniile călăuzitoare ale cercetării științifice ci este rodul muncii pe cât de acerbă pe atât de tăcută a colegului nostru Leonard Duduman, care s-a încăpățânat să atace frontal cel mai fierbinte subiect al științelor silvice: cum se face cercetarea științifică. Întrucât nu a fost conclav, nu putem spune „habemus papam”; dar avem un mijloc mult-dorit de revigorare a cercetării științifice, acesta fiind primul demers coerent, convergent de formare a gândirii științifice în domeniul forestier, fără de care nu putem avea mari așteptări în materie de dezvoltare tehnologică.

Acest prim volum, în cele 151 pagini, abordează primele faze ale procesului de cercetare, în primul rând pe cele ce privesc formularea ipotezelor de lucru și documentarea prealabilă.

Într-o perioadă în care încălcarea elementarelor principii de etică academică își caută o ipocrită justificare în atmosfera „rarefiată” a interesului național, a scrie aproape 100 pagini doar despre formularea problemelor de cercetare și atât de necesara documentare prealabilă este un demers lăudabil și cât se poate de binevenit. Firește, pentru cine are ochi de văzut și auz ca să înțeleagă.

În capitolul doi, autorul descrie întregul proces de cercetare, pornind de la identificarea și formularea problemei și încheind cu structurarea bibliografiei și aplicațiile de gestionare a referințelor. Arhitectura acestui proces, greu de standardizat, presupune existența câtorva bucle de feed-back, care să faciliteze reformularea obiectivelor inițiale în funcție de datele disponibile și de eventual priorități ale dezvoltării tehnologice.

Analiza literaturii științifice este abordată gradual, începând cu fundamentele epistemologice, continuând cu marea tipologie a temelor de cercetare, și încheind cu o tipologie multistadială a surselor de date: efemere, de durată, neștiințifice/științifice, primare sau secundare. În oglindă, avem tipuri de lucrări științifice, precum teze de disertație, teze de doctorat, articole de cercetare, culegeri de articole sau de rezumate, numere speciale ale unor reviste, rapoarte tehnico-științifice, buletine, brevete și baze de date primare. D-l Duduman ne oferă, pentru prima dată, o tipologie a publicațiilor științifice sau neștiințifice, de la manualul de instrucțiuni la directorul on-line, urmată de o descriere a structurii instituționale pe care s-a creat și funcționează biblioteconomia.

Nucleul acestui capitol este constituit din bazele de date academice și bibliotecile digitale Web of science, Scopus, ICI World of journals, EBSCO, CABI, AGRIS, Proquest ș.a. Aceste instrumente de lucru sunt utile în orice tip de cercetare, indiferent de obiectul acesteia: sociologie, dezvoltare tehnologică, științe economice și juridice. La fel de utilă este secțiunea referitoare la motoarele de căutare, unde autorul arată cum se folosesc operatorii logici de proximitate a termenilor, ce permit îngustarea eficiență și etapizată a spațiului de căutare a articolelor relevante pentru o anumită

problematică, identificabilă nu doar prin cuvinte cheie ci prin sintagme cheie.

Tot ce trebuie să știe un student masterand sau un doctorand în materie de redactare a textului unei lucrări științifice se regăsește în această carte, într-o manieră echilibrată: cu suficient de multe exemplificări, cu detalii suplimentare acolo unde sunt necesare și chiar cu recomandări în ceea ce privește folosirea corectă a punctuației și a celor trei tipuri de caractere ce conferă dinamism unui text.

Acest volum include și un bine-venit istoric al cercetării științifice în silvicultură, fiecare pas fiind precedat de formarea și specializarea școlilor naționale de învățământ silvic superior. Prefer această sintagmă ușor prețioasă și desuetă (școală națională), pentru că, până relativ recent, silvicultura a fost puternic circumscrișă nu doar particularităților ecologice ale ecosistemelor forestiere din fiecare țară ci și unor structuri organizatorice pe care le-am putea numi arhetipuri de administrație silvică.

De asemenea, anexele lucrării conțin capturi de ecrane ale principalelor motoare de căutare, inclusiv generatorul de interogări pentru căutare avansată, funcțional pe platforma Web of science.

Lucrarea conține și 11 figuri, parte originale, parte adaptate după alți autori; pentru nostalgicii ce duc dorul sălilor de lectură din studenție d-l Duduman reproduce și structura celor două tipuri de fișe bibliografice încă utilizate și disponibile la bibliotecile centrale.

Fiind vorba de un prim volum, lăsăm orice altă concluzie pe mai târziu; deocamdată, putem doar să ne bucurăm pentru această mare surpriză pe care ne-a făcut-o colegul nostru, ce vine în întâmpinarea unei dorințe ce ne-a bântuit pe toți, la un moment dat: aceea de a avea un îndrumar complet asupra bucătăriei interne a unei lucrări științifice de calitate. Și nu trebuie să ne ferim de astfel de aluzii pentru că, vrem-nu-vrem, cărțile cel mai des citite și cel mai des re-editate sunt, totuși, cele de bucate.

Marian DRĂGOI

Gruță Ienășoiu, Frink József Pál, Gabriel Lazăr, Diana Vasile și Adrian Indreica: Plante identificate în pătura erbacee în rețelele de cercetare și monitorizare forestieră existente în România - Ghid ilustrat- Editura Silvică, 2022. 256p. ISBN 978-606-8020-87-7

Autorii lucrării „Plante identificate în pătura erbacee în rețelele de cercetare și monitorizare forestieră existente în România - Ghid ilustrat”, apărută la Editura Silvică, aduc în atenția publicului un determinant de plante forestiere, cu un concept nou față de cele existente/publicate anterior în țara noastră.

Principalul element de noutate îl reprezintă indicarea geografică a prezenței speciilor prin hărțile atașate la descrierea fiecărei specii, ceea ce poate constitui un punct de pornire pentru determinarea exactă a arealului speciilor de interes din zona forestieră. De asemenea, determinantul prezintă caracteristicile morfologice principale de identificare a speciilor și date privind ecologia acestora, utilizarea în diverse domenii, statutul privind protecția speciei unde este cazul și speciile cu care pot fi confundate. Sub fotografia speciei este indicată perioada de înflorire.

Ghidul prezintă un număr de 381 de specii de plante identificate în pătura erbacee a celor 484 de suprafețe de probă permanente, amplasate în cadrul programelor de monitorizare forestieră din țara noastră. Lucrarea este structurată conform celor patru categorii sistematice mari de plante prezentate: (i) Mușchi, (ii) Ferigi, (iii) Angiosperme Dicotiledonate, (iv) Angiosperme Monocotiledonate.

Lucrarea este rezultatul unor observații de mare acuratețe și de lungă durată, efectuate în cadrul suprafețelor destinate aprecierii stării generale de sănătate a ecosistemelor forestiere. Acest ghid poate fi folosit de către specialiștii din domeniul silviculturii, din domenii înrudite (ecologie, biologie, geografie, știința mediului), dar și de către simpli pasionați de botanică și frumusețile naturii.

Utilizatorii beneficiază de o cheie de determinare bine concepută, pe structura dihoto-mică clasică consacrată, pentru identificarea familiilor, cât și sub formă ilustrată pentru identificarea genurilor cuprinse în lucrare.

Cei care posedă mai puține cunoștințe de morfologia plantelor, găsesc în interiorul co-perții de la finalul cărții o ilustrare cu morfologia principalelor organe vegetale.

Lucrarea de față poate fi utilizată ca ghid în excursiile de studii efectuate în zona forestieră, în realizarea unor lucrări de specialitate privind identificarea, monitorizarea și cartarea speciilor din covorul vegetal, precum și pentru cei care vor ca în timpul liber să își îmbogățească cunoștințele despre natură și mediul înconjurător.

Bogdan-Ionuț PLEȘCA